

Sniegė Navickaitė: „Paveikslų personažai - puiki kompanija, kai norisi šviesos ir atsvaros kasdienybei“

Justina MIKELIŪNAITĖ

Menininkė Sniegė Navickaitė Prancūzijoje gyvena jau daugiau nei du dešimtmečius. Šia šalimi moteris žavėjosi nuo vaikystės – istorijos dėstytojo tėčio dėka susižavėjo Prancūzijos istorija, kultūra, domėjosi menu, kulinarija. Augus sovietmečiu, labai norėjosi patirti, kas gi už tos sienos. Tuomet jai atrodė, kad gimė ne toje vietoje. Vis dėlto po ilgų metų Prancūzijoje ten nesijaučia iki galo sava, o viešėdama Lietuvoje taip pat pastebi atotrūkį nuo aktualijų. Tad geriausiai moteris jaučiasi kelionėse, kur nekelia sau klausimų, o kas gi esu. Daug keliauja ne tik tapytoja, bet ir jos darbai – jos paveiksluose pavaizduotos moterys palaiko draugiją naujiems šeiminkams daugiau nei 30 šalių.

Ištroškę laisvės ir vedami pažinimo alkio, Sniegė su bičiuliais keliauti pradėjo vos atsiradus pirmai galimybei, kai Lietuva atgavo nepriklausomybę - keliavo paprastai, su kuprinėmis, smalsiai gerdami į save kiekvieną naują patirtį. O po studijų tuometiniame S. Žuko dailės technikume ir Dailės akademijoje ji išvyko į Prancūziją mokytis prancūzų kalbos ir tęsti dailės mokslų. Per tą laiką spėjo įsimylėti, tad, atvykusi kaip studentė, po ketverių metų liko šalyje kaip meilės emigrantė. Visus tuos metus tęsė savo kūrybinį kelią.

Šiandien lietuvių tapytoja dirba su pasauline galerija „Singularart“, intensyviai dalyvauja parodose, o užsakymų turi tiek, kad vos spėja suktis. Šiame veiklos

etape pasiūlymų iš įvairių šalių, tarp kurių ir Lietuva, daugiau, nei gali priimti. Tačiau taip buvo tikrai ne visada. Mokantis dailės mokykloje užsieniečiams studentams, kuriuos tuo metu buvo galima ant pirštų suskaičiuoti, buvo skiriamas ypatingas dėmesys. Prancūzai domėjosi jų darbais, pasaulėžiūra, patirtimis. Tačiau pradėjus savarankišką kelią, prireikė ne vieno metų, kol lietuvė įrodė savo vertę ir užsitarnavo vietą itin konkurencingame Prancūzijos meno pasaulyje.

Sniegė dirba su pasauline galerija Singularart.

Pirmuosius trejus-ketverius metus, siekdama pelnyti prancūzų meno bendruomenės bei auditorijos dėmesį ir pasitikėjimą, dailininkė dalyvavo visur, kur tik galėjo, dosniai investavo savo laiką, jėgas ir lėšas į darbų pristatymą įvairiose meno erdvėse, renginiuose. Pastangos davė vaisių ir užsitarnautas vardas ėmė dirbti jai - Sniegė ėmė domėtis galerininkais, meno kuratoriais, pradėjo kviesti į parodas, pristatymus, projektus.

Ryškius personažų apdarus įkvėpia prancūzų menas ir senieji amatai

Prancūzai vertina išskirtinį Sniegės braižą, išvelgia paveiksluose rytietiškus

motyvų ir domisi jos kilme. Tačiau labiausiai tapytoją įkvepia prancūzų menas. Vos atvykusi ji ėmė lankytis galerijose, salonuose, paroduose, muziejuose. Itin žavėjo senieji amatai, meistrystė - juvelyrika, siuvinėjimas, įvairiausios drabužių, kostiumo dizaino technologijos. Stebėdama senųjų meistrų darbus, istorinius kūrinius, tapytoja semiasi idėjų savo paveikslų personažų drabužių, galvos apdangalų, papuošalų detalėms. Menininkei apmaudu, kad šių dienų prancūzės jau nebe tokios elegantiškos, kaip anksčiau, ir ilgu praeities, kurią stebi fotografijose ir paveiksluose, kurtuose prieš 100 ir daugiau metų.

Iš Sniegės paveikslų žvelgia ryškios, teatrališkos, charizmatiškos, puošnios ir elegantiškos, pasitempusios merginos ilgais kaklais, grakščiomis figūromis. Neretai jos grupuojasi, mezga santykius tarpusavyje ir rezga intrigas. Taip pat menininkės darbuose atsispindi ir vitražo studijose įgyti įgūdžiai - kūrinuose daug peršviečiamumo, lengvumo. „Mano paveikslų personažai - mano mergaitės palaiko man kompaniją, skleidžia šviesą, spalvingumą, žaismingumą. Tikiuosi, kad jos tampa puikiomis kompanionėmis ir naujiems šeiminkams. Neretai pasitaiko, kad, įsigiję vieną darbą, po kiek laiko žmonės nori dar vieno ar kelių. Tos moterys traukia viena kitą, prašosi kompanijos,“ - apie savo mylimus personažus pasakoja autorė.

Sniegės paveikslų moterys – ryškios damutės, mezgančios santykius tarpusavy ir dažnai besiprašančios kompanijos.

Paveiksluose apsigyvenusios damutės kūmutės turi savo atskiras istorijas, charakterius, tarpusavio santykius. Siužetai gimsta tiesiog stebint žmones gatvėje, parodose, renginiuose. Dailininkė prisipažįsta kartais nė pati nežinanti, kodėl vienaip ar kitaip nupiešė. Tad vėliau įdomu stebėti, kaip personažai tarpusavyje bendrauja, grupuojasi. Tapyti moteris Sniegė pasirinko, nes jos jai atrodo įdomesnės, spalvingesnės, jų žvilgsniai išraiškingesni.

Sniegės tapomos moterys – ryškios, elegantiškos, moteriškos.

Geriausi, laiko patikrinti draugai - lietuviai

Nors tapyba reikalauja atsiskyrimo, atsiribojimo ir kaip menininkei Sniegei svarbus individualumas, pabuvimas savo mintyse, tylą ir vidinę ramybę, ji labai vertina ir po visą pasaulį pasklidusius bičiulius, priklauso kelioms Prancūzijos menininkų grupėms ir dažnai skrenda į Lietuvą pasimatyti su senais, laiko patikrintais draugais. Taip pat mielai susitinka su Bordo gyvenančiomis lietuvėmis, dalyvauja knygų klubo veikloje. Jos kūrinys puošia Pietų Prancūzijoje gyvenančios gydytojos psichoterapeutės, šeimų konsultantės Aurimos Dilienės knygos „Privati praktika. Psichoterapeutės užrašai“ prancūziško leidimo viršelį, taip pat S. Navickaitės darbų paroda buvo surengta rašytojos Erikos Umbrasaitės galerijoje Isižako miestelyje. Moteris palaiko ryšį ir su po visą pasaulį išsibarsčiusiais bičiuliais lietuvių dailininkais, jie keliauja vieni pas kitus.

„Su lietuviais galima pajuokauti, pasidalinti patirtimi, idėjomis. Prancūzai sunkiau įsileidžia į savo ratą. O gal tiesiog su amžiumi užsisukame kasdienybėje ir sunkiau užmegzti naujus ryšius. Net ir ilgai čia gyvenančius lietuvius suburti nėra lengva, tad labai žaviuosi žmonėmis, kurie tą daro, imasi įvairių iniciatyvų ne tik Paryžiuje, bet ir kituose regionuose“, – mintimis dalijasi S. Navickaitė ir kaip pavyzdį pamini Marselyje gyvenančią Ilmą Zanin. Šios moters entuziazmas ir aktyvumas puoselėjant lietuvišką dvasią nesustabdomi, o galimybė pabendrauti su tautiečiais leidžia patirti bendrystę ir pasijusti arčiau namų.

Sniegės paveikslai dažnai keliauja po parodas ir randa namus skirtingose šalyse.

Sniegės tapybos paroda surengta Čikagos lietuviams

Menininkė prisipažįsta, kad geriausiai jaučiasi keliaudama, kai tiesiog stebi naują aplinką, kitas kultūras, geria į save įspūdžius ir nekelia sau tapatybės klausimų. Tačiau tiek po trumpų išvykų, tiek po ilgų kelionių grįžusi į Lietuvą arba Prancūziją abiejose šalyse jaučiasi namuose.

Keletas tapytojos darbų parodų vyko ir gimtinėje. Menininkė su Lietuvos dailininkų sąjungos Kauno skyriumi drauge vykdė mainų projektą – į Prancūziją

vežė lietuvių kūrėjus, o Lietuvoje pristatė prancūzų meną. Taip pat tapytoja atstovavo Lietuvai parodoje Taivane, kur buvo eksponuojami geriausi pasaulio tapytojų darbai. Trys Sniegės paveikslai buvo atrinkti iš daugiau nei 4000 konkursui pateiktų darbų, kuriuos sukūrė dailininkai iš 82 šalių. Parodoje „Taipėjaus meno revoliucija 2020“ buvo eksponuojami 334 kūriniai.

Navickaitė pasiūlymų iš galerijų ir kultūros institucijų Lietuvoje sulaukia ir dabar, tačiau šiuo metu nelieta laiko papildomiems projektams. Parodomis ir užsakymais rūpinasi jos agentas iš galerijos „Singularart“.

Šį pavasarį menininkė visgi rado galimybę surengti parodą Čikagoje, Lietuvos dailės muziejaus galerijoje „Siela“. Ketino ir pati dalyvauti atidaryme balandžio mėnesį, susitikti su gerbėjais, tačiau planus pakeitė koronavirusas, kuriuo abu su vyru susirgo prieš pat kelionę. Sniegę žavi muziejaus direktorės Astos Zimkus energija, idėjos ir aktyvumas organizuojant renginius, buriant lietuvius ir pristatant lietuvišką meną pasauliui. Tad nors ir apmaudžiai pasikeitus planams dalyvauti asmeniškai, menininkė džiaugiasi, kad Čikagos lietuviai turėjo galimybę susipažinti su jos darbais.

Prancūzija išmokė tolerancijos ir praplėtė požiūrį

Po pasaulį keliauja ir Sniegės darbai – tiek į parodas, tiek pas naujus šeimininkus. Spalvų, šviesos ieško ir lietuviai. Menininkei malonus tautiečių dėmesys, deja, mūsų šalies rinka nedidelė, maža perkamoji galia. Tačiau savo kūriniais moteris stengiasi sudominti Lietuvą įvairių tautų atstovus. Nors personažai nelabai lietuviški, ir per savo paveikslus tapytoja bando atskleisti lietuvių ypatumus, išskirtinumą. Garsėjame darbštumu, smalsumu. Menininkė šypsosi prisiminusi, kad ryškiaspalvių galvos apdangalų paveiksluose sužavėti žmonės kartais mano, jog kone kiekviena moteris Lietuvoje ar kaimyninėse šalyse vaikšto pasipuošusios gėlių vainikais.

Prancūzijai menininkė dėkinga ne tik už įkvėpimą, galimybę nuolat būti apsuptai meno ir kultūros bei savo sėkmingą kūrybinį kelią, bet ir už praplėstą požiūrį ir toleranciją. „Dažnai bijome to, ko nepažįstame. Stebėdami įvairius žmones, kultūras, keliaudami išsilaisviname iš stereotipų, pamatome daugiau spalvų“, – sako Prancūzijoje gyvenanti lietuvė. Taip pat moteriai labai svarbi galimybė keliauti. Ypač ji mėgsta Aziją. Kelionės atpalaiduoja, pripildo energijos ir kūrybinių idėjų. Prisimena, kad ne kartą yra piešusi net lėktuve, susivyniojusi

drobę į ritinėlį, pavyzdžiui, keliaudama į įvairias menininkų rezidencijas ar plenerus.

Sniegė su vyru labai mėgsta keliauti. Būtent kelionėse ji nekelia sau klausimo, kas aš esu.

Po kelių dešimtmečių svetur, paragavusi to išsvajoto gyvenimo už sienos ir apkeliavusi daugybę šalių, ji vis dažniau pasvajoja apie grįžimą namo į Lietuvą. Tačiau, nors gali tapyti bet kur, sprendimas nėra paprastas turint šeimą. Sniegės vyras gimė ir augo Prancūzijoje, prancūzo ir japonės šeimoje. Tad jiedviem pradėjus bendrą gyvenimą, lietuvių ir prancūzų kultūras namuose papildė ir japoniška, mamos tėvynėje leisdavo vasaras. Čia savo vietą randa japoniškas menas, lietuviški ir japoniški patiekalai.

Lietuva visada bus sava žemė, į kurią norisi grįžti

Moteris džiaugiasi galimybe kada panorėjus nusukti į Lietuvą bent kelioms dienoms. Sniegė įsitikinusi, kad labiausiai mus formuoja vaikystė, vieta, kur augome iki 18-20 metų. Menininkei Lietuva įskiepijo meilę gamtai, tradicijoms ir istorijai. Tai sava žemė, į kurią visada norisi grįžti. Todėl labai jaudina ir skaudžiai paliečia šiuo metu visai šalia tebesitęsiantis karo siaubas ir sunkiai suvokiamas žiaurumas, kuriam neįmanoma likti abejingam. Tačiau kai negali pakeisti situacijos iš esmės, kartais geriausia išeitis, siekiant išsaugoti sveiką protą – bent trumpam atsiriboti nuo negatyvių minčių, išgyvenimų ir atsidėti kūrybai. O jai labai reikalingas ypatingas nusiteikimas ir vidinė ramybė.

Menininkė tiki, kad grožis išgelbės pasaulį.

Tapytoja nepraranda tikėjimo, kad būtent grožis išgelbės pasaulį. Kad nusiramimą, viltį ir šviesą mene randa ne tik ji kuriantys menininkai, bet ir kūrybos rezultatais besimėgaujantys stebėtojai. Tą rodo ir per pandemiją išaugę paveikslų pardavimai. Turėdami laisvo laiko žmonės atsigręžė į meną ir būtent jame ieško atsvaros niūriai kasdienybei, suvaržymams, baimei ir tamsai. O Sniegės darbai ištis spinduliuoja šviesą, gyvenimo džiaugsmą, žaismingumą ir lengvumą. Susipažinti su menininkės kūryba galima jos puslapyje <https://sniege.canalblog.com/>. Paganyti akis, nukreipti mintis ir sustiprinti viltį, kad gėris stipresnis už tamsą.

Sniegės Navickaitės asmeninio albumo nuotraukos.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

www.pasauliolietuvis.lt

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.